

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

สุภา แสงสี¹, สจิวรรณพรรณพวสุ²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

e-mail : ¹shi_shu_ki@hotmail.co.th

e-mail : ²sajeewan.da@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว 2) เพื่อเปรียบเทียบของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และประสพการณ์การทำงาน โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่อยู่ในสถานศึกษาเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 63 คน วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และวิเคราะห์เชิงเนื้อหาผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 58.73 มีกลุ่มอายุ 36-45 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 69.84 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 68.25 และประสพการณ์การทำงาน 11-20 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 65.08

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา และประสพการณ์การทำงาน ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านของทุกด้าน มีอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา และประสพการณ์การทำงาน ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา / หลักธรรมาภิบาล

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

Abstract

The purpose of this research was 1) 1) to study the process of education institution administration according to good governance of School In network management of the ninth belong to primary education service Ranong 2) to compare the opinion towards educational. The sample of the study consisted of 63. The data gathered are analyzed with computer program by calculation to find out the standard statistics such as percentage, average, standard deviation, t-test and content analysis. The result revealed that The findings showed that the respondents mostly were females for 37 persons which were equivalent to 58.73%. The group of respondents who were more than 36-45 years old including 44 persons (69.84%). The respondents who graduated on bachelor’s degree were 43 persons (68.25%). were in high mean scores level For the comparison of the opinion of the Educational Institution Administrators and teachers according to good governance, it was found that the Educational Institution Administrators and teachers according to good governance, it was found that the Educational Institution Administrators and teachers who had different educational level were found significant difference at 0.5 level.

Keyword : Education Institution Administration According / Good Governance

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้บุคคล มีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2544) ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมแห่งการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

การบริหารเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งขององค์การ เพราะเป็นเครื่องมือที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ และความล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพขององค์การ การบริหารเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์การ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยนำศาสตร์และศิลป์ พร้อมด้วยทรัพยากรทางการบริหารมาใช้ในกระบวนการบริหารได้อย่างเหมาะสม และเกิดประสิทธิภาพ (รับขวัญ ภาคภูมิ, 2547) อาจกล่าวได้ว่าทรัพยากรทางการบริหารที่สำคัญที่สุด คือผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นหลักชัยของหน่วยงาน และเป็นดวงประทีปของผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารที่ดีจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และพยายามทำตนให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างแท้จริง ในขณะเดียวกัน แนวคิดเรื่องการบริหารที่ดีจากต่างประเทศได้เผยแพร่เข้าสู่สังคมไทย โดยนักคิด นักวิชาการองค์กรพัฒนาต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ของสังคมใหม่ ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญ ฉบับประชาชน ซึ่งมีสาระสำคัญคือ ความพยายามในการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ลำพึง อธิปณโณ, 2554) ประสิทธิภาพและการปฏิบัติงานของการบริหารงานของผู้บริหารย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ ที่สำคัญหลายประการ ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหารงานรวมทั้งประสบการณ์ และทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร ในการดำเนินงานของผู้บริหารนั้นจำเป็นต้องมีกระบวนการในการชักนำบุคคลในองค์การให้มีความตั้งใจในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันปฏิบัติงาน ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีทักษะที่จำเป็นในการบริหารงาน 3 ประการ คือ ทักษะด้านการทำงาน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะทางด้านความคิด นอกจากนี้ผู้บริหารต้องมีหลักในการดำเนินงานที่เหมาะสม อันจะส่งผลให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเลื่อมใสศรัทธาตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้น การดำเนินงานจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการนำหลักการบริหารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ เป็นการบริหารงานยุคใหม่ที่เน้นความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ความรับผิดชอบ ความประพฤติชอบ การมีส่วนร่วมและกระบวนการยุติธรรม โดยยึดหลักธรรมาภิบาล 10 ประการ คือ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักการมุ่ง จันทามติ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม การเอาใจใส่ในปัญหาของบ้านเมือง มีความกล้าหาญที่จะรับผิดชอบต่อการทำ ยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม ยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างประหยัด คุ่มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เป็นประโยชน์ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้อง (สำนักการศึกษา, 2546) ภาวะผู้นำเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าผู้นำนั้นๆ มีคุณสมบัติความสามารถและภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับตำแหน่งเพียงใด และผู้บริหารในฐานะผู้นำของหน่วยงานจะได้รับความร่วมมือด้วยดีได้นั้น ในการบริหารจำเป็นต้องแสดงบทบาทภาวะผู้นำที่เหมาะสมต่อผู้ร่วมงานเพราะภาวะผู้นำมีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน และนอกจากการแสดงผลบทบาทภาวะผู้นำที่เหมาะสมแล้ว ผู้บริหารยังต้องนำหลักธรรมาภิบาลเข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 จังหวัดระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองเป็นอย่างไร ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเป็นอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาแก่ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยใช้หลักธรรมาภิบาล เพื่อเสริมสร้างให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบการวิจัยในครั้งนี้ไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ปีการศึกษา 2559 จำนวน 75 คน

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ทั้ง 10 ด้าน ได้แก่ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักความเสมอภาค และหลักการมุ่งฉันทามติ

3. ขอบเขตเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ปีการศึกษา 2559

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ โดยศึกษาจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) มีรายละเอียดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ประจำปีการศึกษา 2559 โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับคลาดเคลื่อน 0.05 หรือความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มีประชากรเป็นผู้บริหารและครู จำนวน 75 คนขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 63 คน และทำการเทียบสัดส่วนอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อสุ่มตัวอย่างจากผู้บริหาร และครูผู้สอนแต่ละสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามกรอบงานของการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง เพื่อใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ดังตารางที่ 1

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 63)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	26	41.30
หญิง	37	58.70
2. อายุ		
ไม่เกิน 25 ปี	4	6.30
26-35 ปี	10	15.90
36-45 ปี	44	69.80
46 ปีขึ้นไป	5	7.90
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	43	68.30
สูงกว่าปริญญาตรี	20	31.70
4. ประสบการณ์การทำงาน		
ไม่เกิน 10 ปี	7	11.10
11-20 ปี	41	65.10
21-30 ปี	10	15.90
31 ปีขึ้นไป	5	7.90

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 63 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70 และเพศชาย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30

อายุ ส่วนใหญ่ 36-45 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 69.80 รองลงมา 26-35 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 15.90 และ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ ปริญญาตรี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 68.30 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 31.70 ตามลำดับ

ประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่ 11-20 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 65.10 รองลงมา 21-30 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 15.90 และไม่เกิน 10 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 ตามลำดับ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา โดยภาพรวม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น (n= 63)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. หลักประสิทธิผล	3.88	0.69	มาก
2. หลักประสิทธิภาพ	3.99	0.71	มาก
3. หลักการตอบสนอง	4.06	0.70	มาก
4. หลักการรับผิดชอบ	4.04	0.69	มาก
5. หลักความโปร่งใส	4.06	0.70	มาก
6. หลักการมีส่วนร่วม	4.04	0.69	มาก
7. หลักการกระจายอำนาจ	4.08	0.73	มาก
8. หลักนิติธรรม	4.09	0.74	มาก
9. หลักความเสมอภาค	4.11	0.76	มาก
10. หลักการมุ่งฉันทามติ	4.13	0.78	มาก
ภาพรวม	4.05	0.72	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.72) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา อยู่ในระดับมากทุกด้าน

หลักประสิทธิผล ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.69) หลักประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.99$, S.D.=0.71) หลักการตอบสนอง ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.70) หลักการรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.69) หลักความโปร่งใส ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.70) หลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.69) หลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.73) หลักนิติธรรม ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.74) หลักความเสมอภาค ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.76) และหลักการมุ่งฉันทามติ ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.72)

ตารางที่ 3 การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

หลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. หลักประสิทธิผล	Between Groups	0.000	1	0.000	0.001	0.981
	Within Groups	3.509	61	0.58		
	Total	3.509	62			
2. หลักประสิทธิภาพ	Between Groups	0.104	1	0.104	2.388	0.127
	Within Groups	2.666	61	0.044		
	Total	2.771	62			
3. หลักการตอบสนอง	Between Groups	0.011	1	0.011	0.331	0.567
	Within Groups	1.958	61	0.032		
	Total	1.968	62			
4. หลักการรับผิดชอบต่อสังคม	Between Groups	0.268	1	0.268	4.002	0.050
	Within Groups	4.085	61	0.067		
	Total	4.353	62			
5. หลักความโปร่งใส	Between Groups	0.016	1	0.016	0.252	0.618
	Within Groups	3.956	61	0.065		
	Total	3.972	62			
6. หลักการมีส่วนร่วม	Between Groups	0.029	1	0.029	1.363	0.248
	Within Groups	1.289	61	0.021		
	Total	1.317	62			
7. หลักการกระจายอำนาจ	Between Groups	0.298	1	0.298	4.281	0.043
	Within Groups	4.242	61	0.070		
	Total	4.540	62			
8. หลักนิติธรรม	Between Groups	0.001	1	0.001	0.008	0.929
	Within Groups	8.941	61	0.147		
	Total	8.842	62			
9. หลักความเสมอภาค	Between Groups	0.058	1	0.058	0.351	0.556
	Within Groups	10.156	61	0.166		
	Total	10.214	62			
หลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

10. หลักการมุ่งฉันทามติ	Between Groups	0.331	1	0.331	2.681	0.107
	Within Groups	7.542	61	0.124		
	Total	7.873	62			
ภาพรวม	Between Groups	0.001	1	0.001	0.140	0.709
	Within Groups	0.395	61	0.006		
	Total	0.396	62			

*p value น้อยกว่า .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างคือ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความเสมอภาค และหลักการมุ่งฉันทามติ ส่วนด้านที่แตกต่างกันคือ หลักการกระจายอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4 การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

หลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. หลักประสิทธิผล	Between Groups	0.705	3	0.235	4.945	0.004
	Within Groups	2.804	59	0.048		
	Total	3.509	62			
2. หลักประสิทธิภาพ	Between Groups	0.331	3	0.110	2.668	0.059
	Within Groups	2.440	59	0.41		
	Total	2.771	62			
3. หลักการตอบสนอง	Between Groups	0.223	3	0.074	2.517	0.67
	Within Groups	1.745	59	0.030		
	Total	1.968	62			
4. หลักการรับผิดชอบ	Between Groups	0.67	3	0.022	0.308	0.819
	Within Groups	4.286	59	0.073		
	Total	4.353	62			

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

หลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
5. หลักความโปร่งใส	Between Groups	0.388	3	0.129	2.126	0.106
	Within Groups	3.585	59	0.061		
	Total	3.972	62			
6. หลักการมีส่วนร่วม	Between Groups	0.055	3	0.018	0.860	0.467
	Within Groups	1.262	59	0.021		
	Total	1.317	62			
7. หลักการกระจายอำนาจ	Between Groups	0.283	3	0.094	1.308	0.280
	Within Groups	4.257	59	0.072		
	Total	4.540	62			
8. หลักนิติธรรม	Between Groups	0.573	3	0.191	1.347	0.268
	Within Groups	8.369	59	0.142		
	Total	8.942	62			
9. หลักความเสมอภาค	Between Groups	1.737	3	0.579	4.030	0.011
	Within Groups	8.477	59	0.144		
	Total	10.214	62			
10. หลักการมุ่งฉันทามติ	Between Groups	0.183	3	0.061	0.469	0.705
	Within Groups	7.690	59	0.130		
	Total	7.873	62			
ภาพรวม	Between Groups	0.041	3	0.014	2.255	0.091
	Within Groups	0.355	59	0.006		
	Total	0.396	62			

*p value น้อยกว่า .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน คือ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการกระจายอำนาจ หลักการตอบสนอง หลักการระับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักการมุ่งฉันทามติ ส่วนด้านที่แตกต่างกัน คือ หลักประสิทธิภาพ และหลักความเสมอภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ข้อเสนอแนะ

1. การบริหารสถานศึกษาโดยนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้นั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องมีการส่งเสริมการเรียนรู้และการทำงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลทั้ง 10 ด้าน ในสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด เป็นแบบอย่างให้กับครูผู้สอน บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ตลอดจนชุมชนที่ตั้งของสถานศึกษา
2. ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาและบุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การดำเนินงานต่างๆ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ มีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพมากที่สุด
3. ผู้บริหารควรควรให้การสนับสนุนให้ชุมชนหรือบุคลากรในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเข้ามามีบทบาทในสถานศึกษามากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาจากกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างโดยรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนบทของจังหวัดระนองทั้งหมด เพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีการใช้หลักธรรมาภิบาลมีความเหมือน หรือความแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้บริหาร
3. ศึกษาความมีประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2546). *การจัดการสมัยใหม่* (กรุงเทพมหานคร : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส)
 เด่น ชะเนติยัง. (2533). *การบริหารงานบุคคล* (กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.)
 สุปรีชา กมลลาศน์. (2545). *กลยุทธ์การบริหาร* (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต)
 ทองหล่อ เดชไทย. (2535). *หน่วยที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสาธารณสุข* (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช)
 ประพันธ์ สุริหาร. (2547). *ศัพท์เทคนิคทางการบริหาร* (ขอนแก่น : ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น)
 ราชบัณฑิตสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์
 พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต ป.ธ.9.Ph.D.) *พุทธวิธีบริหาร*, กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2549).
 Wagner, J.A., & Hollembeek, J.R. *Management of organization behavior*, (New Jersey : Prentice – Hall, 1995), p. 74.
 Holt, D.H. *Management principles and practices*, (New Jersey : Neglewood Cliff : Prentice – Hall, 1993), p. 3.